

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გ. გულუას ქ.6, ტელ: 72-72-00, 72-72-20, ფაქსი: 72-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 29

“ 26 ” 02 2009 წ.

1. პროექტის დასახელება – „ჭიათურის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.
2. ინვესტორის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუმი“, ქ. ზესტაფონი, საქარხნოს ქ. №9;
3. განხორციელების ადგილი – ჭიათურის რაიონი;
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 11.02.09წ;
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა „გამა“; სსიპ „გრიგოლ წულუკიძის სამთო ინსტიტუტი“;

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „ჭიათურის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

სამთო გამამდიდრებელი კომბინატის საწარმოო ობიექტები, რომელთა ფუნქციონირება დაწყებულია მე-19 საუკუნის 70-იან წლებიდან, განთავსებულია მდ. ყვირილას ხეობაში ქ. ჭიათურასა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე. გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით ჭიათურის სამთო გამამდიდრებელი კომბინატი მართვის უფლებით გადაცემული აქვს შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუს“, რომლის საქმიანობის მიზანია მანგანუმის მადნის მოპოვება და მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება. საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის ვადა განსაზღვრულია საბადოზე მანგანუმის მოპოვებაზე გაცემული ლიცენზიის ვადით, რომლის გასვლის შემდგომ დაგეგმილია მისი განახლება.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში მოცემულია გარემოს არსებული მდგომარეობის შეფასება, ჭიათურის რაიონის ეკონომიკურ-გეოგრაფიული პირობები, კლიმატი და მეტეოროლოგიური პარამეტრები, ატმოსფერული ჰაერის ფონური დაბინძურება, ხმაურის გავრცელება, ბუნებრივი რადიაციული ფონი, გეოლოგიური აგებულება, სეისმური პირობები, ჰიდროლოგია, ნიადაგები და ლანდშაფტი, საშიში გეოდინამიკური პროცესები, ფლორა და ფაუნა, სოციალური ასპექტები, კულტურული მემკვიდრეობა და ტრანსპორტი. ამას გარდა დოკუმენტში წამოდგენილია სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა „გამა“-ს მიერ ჩატარებული სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის ეკოლოგიური აუდიტის შედეგები.

საქმიანობის განხორციელების ალტერნატიული ვარიანტების განხილვის პროცესში (არაქმედების, მწარმოებლურობის შემცირება/გადიდების და ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ალტერნატივები), არჩევანი შეჩერებულ იქნა მწარმოებლურობის ზრდაზე (დადებითი სოციალური ეფექტის გათვალისწინებით) და საწარმო-ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ორსაფეხურიან სისტემაზე.

წარმოდგენილი ანგარიშის შესაბამისად სამთო გამამდიდრებელი კომბინატის ძირითადი სტრუქტურული ერთეულებია მაღაროთა სამმართველო და გამამდიდრებელი ფაბრიკების სამმართველო. კომბინატის შემადგენლობაში შედის გამამდიდრებელი ფაბრიკები: „ამფ“, „ცმფ-1“, „ცმფ-2“, „29“, „პმმფ“, „ბისი“, „პორი“ და „ცდფ“.

გამამდიდრებელი ფაბრიკა „ამფ“, რომლის ნედლეულით მომარაგება ხორციელდება დარკვეთის მაღაროდან და ითხვისისა და დარკვეთის კარიერებიდან, განთავსებულია მდ. ყვირილას მარჯვენა სანაპიროზე.

ფაბრიკები „ცმფ-1“ (მარაგდება შუქრუთის მაღაროდან საბაგირო ტრანსპორტის საშუალებით) და „ცმფ-2“ (მარაგდება ითხვისის მაღაროდან) განთავსებულია მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე.

ფაბრიკა „29“, რომლის მადნით მომარაგება ხდება მღვიმევის მაღაროდან, განთავსებულია მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე.

ფაბრიკა „პმმფ“ – განთავსებულია მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე. მისი მადნით მომარაგება ხდება რგანის მაღაროდან და რგანის საბადოს ტერიტორიაზე არსებული კარიერებიდან.

ფაბრიკა „ბისი“-ს (ფაბრიკა „25“) მარაგდება პერევისას მაღაროდან და კარიერებიდან და განთავსებულია მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე, პერევისის დელის ხეობაში. მისი საწარმოო კორპუსი, რომელიც აშენებულია გასული საუკუნის 30-იან წლებში მიდგმულია დელის მარცხენა სანაპიროს ფერდობზე და დელისათვის სრულად ამორტიზებულია. გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული სავალალო მდგომარეობიდან გამომდინარე, კომბინატის ხელმძღვანელობას 2009 წლისათვის დაგეგმილი აქვს ფაბრიკა „ბისი“-ს ექსპლუატაციის შეწყვეტა და დემონტაჟის სამუშაოების განხორციელება. პერევისის უბნის მანგანუმის მადნის

გადამუშავება მოხდება ფაბრიკა „ცმფ-1“-ის ბაზაზე. მადნის ტრანსპორტირება ფაბრიკამდე მოხდება შუქრუთის მაღაროს გავლით და არსებული საბაგირო გზით.

ფაბრიკა „პორი“ განთავსებულია მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე, რომლის ნედლეულით მომარაგება ხდება რგანის მაღაროდან და კარიერებიდან.

ზემოაღნიშნულ ფაბრიკებში მადანი მიეწოდება საბაგირო გზის ან ავტოტრანსპორტის მეშვეობით. მადანი იყრება ფაბრიკების მიმღებ ბუნკერებში, რის შემდეგაც ხდება მისი გამდიდრება სველი წესით. ფაბრიკების ტექნოლოგიური სქემები ერთმანეთის მსგავსია და აერთიანებს შემდეგ ოპერაციებს: დამსხვრევა, მორეცხვა, კლასიფიკაცია და კლასიფიცირებული მასალის გამდიდრება. გამდიდრების შემდგომ მანგანუმის კონცენტრატი და შუალედური პროდუქტები განთავსდება ბუნკერებში, საიდანაც კონცენტრატი სარკინიგზო ვაგონებით გააქვთ სარეალიზაციოდ, ხოლო შუალედური პროდუქტი ფაბრიკა – „ცდფ“-ში.

ფაბრიკა „ცდფ“ განთავსებულია ქ. ჭიათურის სამხრეთ-დასავლეთ განაპირა ნაწილში, მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე. ფაბრიკის ნედლეულს წარმოადგენს კომბინატის ფაბრიკების შუალედური პროდუქტები. ნედლეული შემოდის სარკინიგზო ვაგონებით და იყრება ნედლეულის საყარში, საიდანაც გრეიფერით გადააქვთ ბუნკერებში. ბუნკერებიდან ნედლეული მიეწოდება ცხავზე, შემდგომ წისკვილზე და დაფკვილი ნედლეული ლენტური კონვეიერით მიეწოდება გამამდიდრებელ ხაზს. მზა პროდუქციისა და აგლომადნების დასაწყობება ხდება ფაბრიკის ტერიტორიაზე ღია ნაყარების სახით. მანგანუმის კონცენტრატი გრეიფერით იტვირთება სარკინიგზო ვაგონებზე და იგზავნება დანიშნულებისამებრ, ხოლო აგლომადანი დასაწყობების მიხნით თვითმცლელი მანქანებით გააქვთ სანაყაროზე.

კომბინატს, დამხმარე საწარმოების სახით ემსახურება საკუთარი ავტოსატრანსპორტო საწარმო, რომელიც განთავსებულია მდ. ყვირილას მარჯვენა სანაპიროზე და მექანიკური სახელოსნო, რომელიც განთავსებულია დამოუკიდებელ შენობაში.

მამდიდრებელი ფაბრიკების ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების მტკვერწარმოქმნას ადგილი აქვს გაფრქვევის არაორგანიზებული და ორგანიზებული წყაროებიდან, კერძოდ კონცენტრატების ჩატვირთვა ვაგონებში, ბუნკერებში, საწყობებში და ა.შ. აგრეთვე მადნის მსხვრევის პროცესი, აგლომადნისა (სააგლომერაციო კონცენტრატის) და კუდების საწყობებიდან, ასევე სანაყაროებიდან. ამას გარდა მექანიკური საამქროდან ადგილი აქვს ემისიას ფოლადის დნობის პროცესში, მეტალის ჩარხებზე დამუშავებისას, სამჭედლო ქურიდან, ლითონის დაჭრისა და შედუღების პროცესში; ავტოტრანსპორტიდან.

ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი მავნე ნივთიერებებია არაორგანიზული მტკვერი, რკინის ოქსიდები, მანგანუმი და მისი შენაერთები, აირადი ფტორიდები, ნახშირბადის ოქსიდი, აზოტის ოქსიდები, გოგირდის დიოქსიდი, ნახშირწყალბადები, ჭვარტლი. ბენზ(ა)პირენი წარმოადგენს ანტიკანცერული აქტივობის მქონე ნივთიერებების ემისიები დამაბინძურებელი წყაროების მიხედვით, განსაზღვრულია მავნე ნივთიერებათა მაქსიმალური კონცენტრაციები, რომელთა მნიშვნელობები პროექტის მონაცემებით არ გადააჭარბებს ნორმებით დადგენილ შესაბამის მაჩვენებლებს უახლოესი საცხოვრებელი ზონის მიმართ.

ანგარიშის თანახმად კომბინატის მამდიდრებელი ფაბრიკებისა და დამხმარე ინფრასტრუქტურის ობიექტების სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლით მომარაგება ხორციელდება ქ. ჭიათურის წყალსადენით. საწარმოს მიერ მოხმარებული წყლის რაოდენობა განისაზღვრება დასაქმებული პერსონალის რაოდენობით (8 217,4 მ³/წელ). ტექნიკური წყალმომარაგება ძირითადად ხდება მდ. ყვირილაზე მოწყობილი სათაო ნაგებობებიდან. ღრუდოს ტექნიკური წყალსადენით, მდინარე ყვირილას მარცხენა ნაპირზე მოწყობილი №1 კაშხლიდან, წყალი შემოედინება ტექნიკური წყალსადენის მიმღებ ზუმფში, საიდანაც პირველი აწვევის ტუმბოებით მიეწოდება სალექარებში, იქიდან კი მეორე აწვევის ტუმბოებით წყალი მიეწოდება 3 ფაბრიკას (ამფ, ცმფ-2 და ფაბრიკა-29). როგორც ვიზუალური აუდიტით დადგინდა სალექარების მოცულობის 70-75% გადავსებულია ნალექით და საჭიროებს გაწმენდას. ცენტრალური

დამყვანი ფაბრიკა (ცდფ) ტექნიკურ წყალს 1000 მ³/სთ წარმადობის ტუმბოს საშუალებით მდ. ყვირილაზე არსებული №2 კაშხლიდან ზუმფის გავლით ღებულობს.

ქარხანა „ცმფ-1“ მუშაობს შუქრუთის მაღაროდან თვითღინებით გამომავალ წყალზე. №29 ფაბრიკას წყალი მიეწოდება როგორც ტექნიკური წყლის სატუმბი სადგურიდან, ისევე ნიკრისის ღელედან (თვითღინებით).

მდ. ყვირილაზე არსებული კაშხლების კონსტრუქციის გათვალისწინებით (სიმაღლე 1,0-1,5 მეტრი) ზედა ბიეფში მყარი ნატანის დაგროვება არ ხდება და თევზი თავისუფლად გადაადგილება.

გამამდიდრებელი ფაბრიკების სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები, გარდა ფაბრიკა „25“-სა, ჩართულია ქ. ჭიათურის საკანალიზაციო კოლექტორში. ფაბრიკა „25“-ის ჩამდინარე წყლებისათვის მოწყობილია ამოსანიჩბი ორმო, რომელიც არაჰერმეტიკულია და აბინძურებს აქ გამავალი ბუნებრივ ხევს. საწარმოო ჩამდინარე წყალი ძირითადად წარმოიქმნება მადნის რეცხვის პროცესში, რომელიც დიდი რაოდენობით შეიცავს შეწონილ ნაწილაკებს (შლამი), მათ შორის მანგანუმის ნაერთებს, თიხებსა და კვარცს. 1992 წლამდე შლამები გადამუშავდებოდა საფლოტაციო ფაბრიკაში, რომელსაც თითოეული ფაბრიკიდან გამომავალი შლამი ცენტრალიზებულად მიეწოდებოდა ორი მილსადენით. ამ უკანასკნელის ნარჩენები გადაიტუმბებოდა მდ. ღურღუმელას ხეობაში მოწყობილ კუდსაცავში, საიდანაც დაწმენდილი წყალი, ისევე მდინარეში ჩადიოდა. ამჟამად ეს სისტემა მთლიანად მოშლილია. ანალოგიურ მდგომარეობაშია ფაბრიკებთან არსებული სალექარები. ჩამდინარე წყლები გაწმენდის გარეშე ჩაედინება მდ. ყვირილაში, რაც იწვევს მდინარის წყლის შეწონილი ნაწილაკებით და მანგანუმის ნაერთებით დაბინძურებას. 2008 წლის 9 თვის განმავლობაში მდ. ყვირილაში და მის შენაკადებში ჩაშვებული იქნა 375 961 ტონა შლამი (მშრალ წონაზე გადაანგარიშებით), რაც დაახლოებით შეადგენს 501 281,3 ტ/წელს.

წარმოდგენილ ანგარიშში აღნიშნულია, რომ დაგეგმილია საწარმოო ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ორსაფეხურიანი სისტემის მოწყობა. პროექტი განხორციელდება ორ ეტაპად, რომლის პირველ ეტაპზე მოხდება არსებული დორებისა და სალექარების რეაბილიტაცია, ხოლო მეორე ეტაპზე ფაბრიკა „ცდფ“-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე დაგეგმილია ცენტრალური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა. ფაბრიკებიდან ცენტრალურ გამწმენდ ნაგებობაზე შლამების მიწოდებისათვის მოეწყობა თვიდენითი შლამსადენები. გამწმენდი ნაგებობიდან გაუწყლოებული შლამის გატანა ავტოტრანსპორტით მოხდება ღურღუმელას შლამსაცავში. ცენტრალური გამწმენდი ნაგებობა სამი დამოუკიდებელი სექციის (თითოეული 700 000 მ³ მოცულობით) ერთობლიობა იქნება, საერთო მოცულობით არანაკლებ 2 100 000 მ³.

ჭიათურის სამთო გამამდიდრებელი კომბინატის ფუნქციონირებისათვის საჭირო ბუნებრივი რესურსების რაოდენობა წლის განმავლობაში იქნება: მიწისა და 16430 კა ფართობის სამთო მინაკუთენი, 1 200 000 ტ მანგანუმის მადანი და 2 900 000 მ³ წყალი.

საწარმოო ობიექტების ელექტროენერჯით უზრუნველყოფა ხდება კომბინატის ბალანსზე არსებული 42 ზეთიანი ტრანსფორმატორის საშუალებით.

ანგარიშის მიხედვით ფაბრიკების საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მანგანუმის მადნის გამდიდრების პროცესში საწარმოო ნარჩენები წარმოიქმნება აგლოპროდუქტისა და შლამის სახით. აგლოპროდუქტის დასაწყობება ხდება სპეციალურად გამოყოფილ სანაყაროზე, რომ პერსპექტივაში შესაძლებელი იყოს მისი გადამუშავება და მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება. აგლოპროდუქტი საშუალოდ შეიცავს 14,76% მანგანუმს. წლის განმავლობაში სანაყაროზე საწყობდება დაახლოებით 66 100 ტონა აგლოპროდუქტი.

კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი სხვა ნარჩენებიდან ასევე მნიშვნელოვანია სპეციალური ტექნიკისა და ავტოტრანსპორტის ნამუშევარი ზეთები და სხვა ნავთობპროდუქტების ნარჩენები, რომელთა შეგროვება არ ხდება ორგანიზებულად და ხშირ შემთხვევაში საწვავის სახით გამოიყენება მოსახლეობის მიერ. აღნიშნული ნარჩენების შესაგროვებლად საჭიროა ყველა საწარმოო ობიექტზე გამოყოფილი იქნას ცალკე სათავსო და სპეციალური ჭურჭელი. კომბინატის

ობიექტებიდან ნარჩენების გატანა და გაუვნებლება უნდა მოხდეს ამ საქმიანობაზე სათანადო ლიცენზიის/ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ.

ტოქსიკური ნარჩენების, ვადაგასული აკუმულატორების, პოლიმერული ნარჩენების და გამოყენებული საბურავების კომბინატის ტერიტორიიდან გატანა ხდება ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორების მიერ (მეორადი ნედლეულის გადამამუშავებელი საწარმოები), ხოლო განავთობიანებული მყარი ნარჩენების და ზეთის ფილტრების უტილიზაციის საკითხი არ არის გადაწყვეტილი და მათი განთავსება ხდება საყოფაცხოვრებო ნარჩენებთან ერთად.

ფაბრიკების ტერიტორიებიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა ხდება ქალაქის დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ.

გამამდიდრებელი ფაბრიკების მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ნიადაგის და გრუნტის დაზიანება ან დაბინძურება მოსალოდნელია: ნავთობპროდუქტების დაღვრის, მათი შენახვისა და სატრანსპორტო საშუალებების გამართვის და საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში.

გამამდიდრებელი ფაბრიკების ტერიტორიების ვიზუალური აუდიტის პროცესში დადგინდა, რომ არცერთ გამამდიდრებელ ფაბრიკაში არ არის დანერგილი ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, ხოლო ნარჩენების შესაგროვებელი არსებული ბუნკერები არასაკმარისია და ტექნიკურად გაუმართავი.

ჭიათურის რაიონის ტერიტორიაზე და განსაკუთრებით იმ ზეგნებზე, სადაც მადნის მოპოვება მიმდინარეობს, ადგილი აქვს მნიშვნელოვანი ანთროპოგენული წარმოშობის საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარებას, კერძოდ: ინტენსიურ დამეწყვრას - პასიეთის, ითხვისის, შუქრუთის, პერევის, რგანის, დარკვეთის, ზოდისა და სხვა მცირე ზეგნებზე.

მნიშვნელოვან ვიზუალურ ლანდშაფტურ ცვლილებებს ადგილი აქვს აგლოპროდუქტის დასაწყობების ტერიტორიაზე, სადაც განთავსებულია ასეულ ათასობით ტონა პროდუქტი და შექმნილია ხელოვნური, ადგილობრივი ლანდშაფტისაგან სრულიად განსხვავებული ხედი.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს გზშ-ს (დასკვნები და რეკომენდაციები) რეკომენდაციებით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიების უპირობო შესრულება, კერძოდ:

1. უსაფრთხოების, ჯანდაცვის და გარემოს დაცვის მართვის გეგმის შემუშავება და საქართველოს კანონმდებლობით უფლებამოსილ სახელმწიფო ორგანოებთან შეთანხმება;
2. კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა 2009 წლის და 2009-2015 წლების პერსპექტიული გეგმების მომზადება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმება;
3. კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის მომზადება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმება;
4. ნარჩენების მართვის გეგმის მომზადება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმება;
5. კომბინატის საწარმოო ობიექტებზე დანერგილი იქნას ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების მეთოდი, რისთვისაც ყველა ობიექტი უზრუნველყოფილი იქნას სათანადო მარკირების და ფერის, საჭირო რაოდენობის ჰერმეტიკულსახურავიანი კონტეინერებით;
6. საწარმოში ნავთობპროდუქტების ნარჩენების, გამოყენებული ზეთების და ნავთობით დაბინძურებული ნარჩენების, ან სხვა სახიფათო ნარჩენების შესაგროვებლად გამოყოფილი იქნას სპეციალური სათავსი. ნარჩენების კომბინატის ტერიტორიიდან გატანა და მუდმივი განთავსება მოხდეს ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ;
7. უზრუნველყოფილი იქნას კომბინატის ბალანსზე არსებული ტრანსფორმატორების სატრანსფორმატორო ზეთებში პოლიქლორირებული ბიფენოლების შემცველობის კონტროლი და ინფორმაცია წარდგენილი იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში;
8. ატოსატრანსპორტო საწარმოს საწარმოო-სანიადვრე წყლების შემკრები სისტემის და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა;
9. გამამდიდრებელ ფაბრიკებთან საწარმოო-ჩამდინარე წყლების ლოკალური სალექარების მოწყობის საპროექტო დოკუმენტაციის დამუშავება და განხორციელება;
10. მდ. ყვირილას დაბინძურების აღკვეთის მიზნით ცენტრალური გამწმენდი ნაგებობის და შლამსადენების საპროექტო დოკუმენტაციის დამუშავება და განხორციელება უახლოეს ორ წელიწადში;
11. ჩამდინარე და ზედაპირული წყლის ობიექტების წყლების ხარისხის მონიტორინგის მიზნით ორგანიზებული იქნას ეკოლოგიური ლაბორატორიის შექმნა და სათანადო შტაბით და ხელსაწყო-დანადგარებით აღჭურვა;

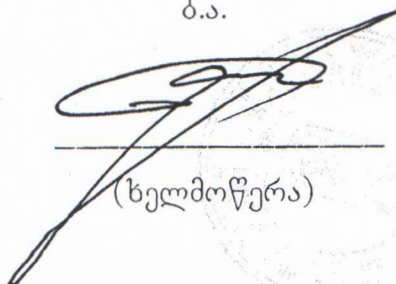
12. აგლომერატის სანაყაროდან მდინარე ყვირილაში დასაწყობებული აგლომერატის მოხვედრის აღკვეთის მიზნით სანაყაროს პერიმეტრზე წყალამრიდი არხების მოწყობა, ხოლო მდ. ყვირილას მხრიდან დამცავი კედლის მოწყობა;
13. ჩამდინარე და ზედაპირული წყლის ობიექტების წყლებში შეწონილი ნაწილაკების და მანგანუმის შემცველობის მონიტორინგის წარმოება;
14. კომბინატის ყველა საწარმოო ობიექტზე მომსახურე პერსონალის საყოფაცხოვრებო სათავსების სარემონტო სამუშაოების ჩატარება და საჭირო ინვენტარ-მოწყობილობით უზრუნველყოფა;
15. მომსახურე პერსონალის მომარაგება სამი ცვლა სპეცტანსაცმლით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით;
16. მომსახურე პერსონალისათვის პროფესიული უსაფრთხოების და გარემოსდაცვით საკითხებზე სწავლების და ტესტირების ჩატარება რ თვეში ერთხელ;
17. ყველა სამუშაო ადგილზე პროფესიული უსაფრთხოების გამაფრხილებელი ნიშნების განთავსება;
18. მომსახურე პერსონალის მიერ სპეცტანსაცმლის და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების გამოყენების წესების დაცვაზე სისტემატური ზედამხედველობა;
19. მომსახურე პერსონალის წინასწარი და პერიოდული სამედიცინო შემოწმების ორგანიზაცია;
20. სამუშაო ადგილებზე სათანადო მიკროკლიმატის უზრუნველყოფის მიზნით საწარმოო კორპუსების სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება და სავენტილაციო და ადგილობრივი გათბობის სისტემების მოწყობა;
21. საწარმოო კორპუსებში არსებულ მბრუნავი დანადგარების დამცავი შემოღობვის მოწყობა და სათანადო გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება;
22. ფაბრიკების „ამფ“-ს და „ცმფ-2“-ის ლაბორატორიებში არსებული, ნეიტრონულ-აქტივაციური ანალიზის მეთოდზე დამყარებული, მანგანუმის ავტომატური კონცენტრატმზომი “ყვირილა“-ს კომბინატის ტერიტორიიდან გატანა ან გაუვნებლობა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან წინასწარ შეთანხმებული პირობების სრული დაცვით;
23. დამუშავდეს ფაბრიკა „25“-ის ლიკვიდაციის სამუშაოების პროექტი და შეთანხმდეს საწარმოველოს ეკონომიკური განვითარების და გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროებთან;
24. უზრუნველყოფილი იქნას ტექნიკური წყალმომარაგების სათაო ნაგებობებზე არსებული სალექარების გაწმენდა და ნალექის განთავსების საკითხი შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან;
25. კარიერების დამუშავებისათვის ყველა კონკრეტულ შემთხვევაში მომზადდეს რეკულტივაციის პროექტები და უზრუნველყოფილი იქნას პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების შესრულება.
26. ყველა ზემოთაღნიშნული გეგმა 2009 წლის ბოლომდე წარმოდგენილ იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „ჭიათურის სამთო გამამდიდრებელი კომბინატის მიმდინარე საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი:
ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელი.გვარი)
ბ.ა.

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № ი - 151

ქ. თბილისი

“ 09 ” 03 2009 წ.

შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუმი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის, მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. გაიცეს შ.პ.ს. „ჯორჯიან მანგანუმი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – ჭიათურის რ-ში, სასარგებლო წიაღისეულის (მანგანუმის გამდიდრება, მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება) გადაბუშავებაზე;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
3. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №29; 26.02.09წ. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებით ბარათი.

Handwritten signature

Handwritten signature

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნაბართვა № 00196

კოდი **M D 1** „ 09 “ „ მარტი “ 2009 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი **ფპს „ჭოჩიან მანვანები“**

2. საქმიანობის მიზანი **სასარგებლო წიაღისეულის (მანვანების
გაბლიძევა მანვანების კონცენტრატის წარმოება)
გადამუშავება**

3. განსახორციელებელი
საქმიანობის ადგილმდებარეობა **ჭიათურის რაიონი**

4. დოკუმენტაციის მოძამებადებული
ორგანიზაცია **სამეცნიერო-კვლევითი უნივერსიტეტი „გამა“
სსიპ „ჭიფოლ წიფილიძის სახელი
ინსტიტუტი“**

5. ნებართვის მსახლელად
წარმოდგენილი დოკუმენტაცია **ვარკომზე ზემოქმედების შეფასების
ანგარიში**

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი **ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა
პროექტზე № 29; 26.02.09**

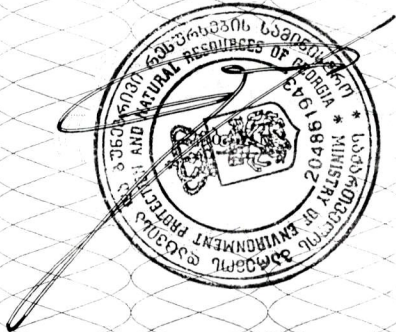
7. ნებართვის პირობები **ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპ.
დასკვნით გათვალისწინებული პირობების წეს.
პირობით**

ვარემოზე შემოქმედების ნებართვა ვაცემულია:
საქართველოს ვარემოს დაცვისა და ჭრებრივი
რესურსების სამინისტროს მიერ

საქართველოს ვარემოს დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
უფლებამოსილი წარმომადგენელი
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ტახნაია

დამკვეთი: გახეობის დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
დამამზადებელი: შპს "ფინანსები"
ს.ფ.ნ* ჰეგისტრაციის №2-0360